

NOVI GROBOVI

Frances Bolta

Soboto zjutraj je preminil St. John's bolnišnici znana Frances Bolta, rojena Dolni-stara 53 let, stanujoča na 104 Lena Ave, West Park. Naj zapuščila tri sinove: Stanley in Joseph, hčer Frances in več drugih sorodnikov. Rojena je bila v Smart-pri Ljubljani, kjer zapuščila Mihaela, sestro Ivano Marijo ter več drugih sorodnikov. Tukaj je bivala 27 let je bila članica društva De-št. 257 SNPJ in društva Jezusovega, št. 172 KSKJ. Grob se bo vršil iz hiše žalov-sredo zjutraj ob 8:15 v grobov Marijinega Oznanenja na pokopališču Kalvarij-pod oskrbo pogrebneža za-Josip Zele in Sinovi. Naj-va v miru, preostalem naše-je.

Frank Hočevar

Tukaj smo že poročali je umrl svojem domu, 5432 Lake-je, dobro poznani rojak Frank Hočevar, star 65 let. Bil je bil iz Pijave gorice pri-odkoder je prišel v Cleve-pred 39 leti. Zadnjih 37-je bil zaposlen pri American-Wire Co. Tukaj zapuščil Mary, rojeno Hab-čeri Mary in Frances La-štiri sinove: Frank, Jo-hn in Edward ter več-ih sorodnikov. Bil je član Srca Jezusovega. Po-se bo vršil jutri dopoldne-estih v cerkev sv. Vida in pokopališče Kalvarijo iz-Zakraskovega pogreb-zavoda, 6016 St. Clair-Naj počiva v miru v ame-zemlji, preostalem naše-je.

Mary Eppich

Petek zvečer ob 9:10 je-ja v Mount Sinai bolnišnici Mary Eppich, stara 62 let, sta-ča na 1615 E. 34. St. Roje-bila v vasi Masser v Jugo-bli. Njeno dekleško ime je-Schober. Tukaj zapuščila Antona in sestro Jo-ane. Pogreb se bo vršil v-dopoldne ob devetih v-av sv. Petra iz pogrebneža A. Grdina in Sinovi.

Frank Gron

Mestni bolnišnici je umrl-tem Frank in Ethel Gron, E. 149th St. dva dni star-je Frank ml. Pogreb se bo-iz hiše žalosti jutri popol-ob eni v cerkev sv. Jeroni-potem na pokopališče sv.-pod oskrbo pogrebneža Josip Zele in Sinovi.

Škalski Petain ni dovolil

ni vojski prehoda

Dr. Anton Korošec, vodja Slovencev je umrl

Slovenija je izgubila enega svojih najboljših voditeljev

Belgrad, 14. dec. — Danes je prenehalo biti srce enega najboljših Jugoslovancev, ustvaritelja Jugoslavije, enega največjih voditeljev, kar smo jih Slovenci še imeli. Umrl je namreč dr. Anton Korošec. V petek večer je šel z več di-plomati v opero, kjer se je zgrudil, zadet od sr-čne hibe in v soboto je umrl, star 68 let. Po sta-nu duhovnik, je bil skoro vse svoje življenje v politiki, dolgo let predsednik Slovenske ljud-ske stranke in mnogo let poslanec v dunajskem državem zboru. Tam je dr. Korošec s svojimi kolegi, dr. Krekom, dr. Žitnikom, Gostinčarjem in drugimi javno zahteval pravic za Slovence, odnosno Jugoslovane.

V kraljevini Jugoslaviji je bil dr. Korošec skoro vedno pri vladi, zdaj v tem činu, zdaj v onem. Od 27. julija 1928 do decembra istega leta je bil celo ministrski predsednik. V Stojadinovičevi vladi je bil minister notranjih zadev in lanske leto je bil izvoljen za predsednika se-nata.

Dr. Korošec je bil poznan kot sijajen in prepričevalen govornik in odločen državnik. Ne samo, da je bil vodja Slovencev, ampak je bil upoštevan tudi pri vladi, kot spreten diplomat, ki je poznal svetovno politiko in razmere časa.

Kot ministrski predsednik se pa ni mogel vzdržati na vladi, ker ni mogel ali ni hotel za-dovoljiti nezadovoljnih Hrvatov in Srbov. Kako zelo je bil priljubljen med slovenskim narodom izričuje to, da so v maju leta 1932, ko je obha-jal 60 letnico rojstva, zažigali kresove po vsej Sloveniji, čeprav je bila to policija prepovedala.

Leta 1918, ko se je bližal konec prve sve-tovne vojne, je bil dr. Korošec vodja Jugoslo-vanov v dunajskem parlamentu. Kljub vojnim časom, kljub strogi kazni za vse, ki bi si upali le-žati besedo proti Avstriji, je obdržal dr. Korošec javne shode, na katerih je zahteval od avstrijske vlade avtonomijo za Slovence, Hrva-te in Srbe.

"Mi zahtevamo," je grmel ognjeviti dr. Korošec na enem teh revolucionarnih shodov, "svojo popolnoma neodvisno državo, v kateri bo-damo sami sebi gospodarili južni Slovani. Pri-se-gam vam, da ne bomo mirovali, dokler ne dose-žemo svojega cilja!"

Cilj je bil dosežen še isto leto in dr. Korošec je bil eden izmed delegatov na konferenci v Ženevi, Švica, kjer so se delegatje zedinili na skupni državi vseh treh jugoslovanskih naro-dov, Slovencev, Srbov in Hrvatov. Pozneje je bil izbran za člana Narodnega veča v Zagrebu, v decembru istega leta je bil izbran za predse-dnika začasne vlade v Zagrebu in ministrski predsednik prve jugoslovanske vlade.

Leta 1920 je bil imenovan za ministra že-leznice, pozneje je bil minister šol. Leta 1925 je pa napadel vlado z izjavo, da se bodo Slovenci in Hrvati postavili po robu diktaturi Srbov.

Leta 1928 je postal minister notranjih za-dev. V junju leta je bil izvršen znani atentat na hrvatskega voditelja Stefana Radiča v dr-žavni zbornici. V juliju je postal dr. Korošec ministrski predsednik, ter je poklical k vladi vse stranke. Toda po smrti Stefana Radiča so

Hrvatje odklonili vsako sodelovanje pri vladi, kar je napravilo stališče dr. Korošca zelo teža-vno. Skušal je Hrvat pridobiti na svojo stran, pa ni se mu posrečilo. Hrvatje so bili proti nje-mu in tako je koncem leta podal ostavko kot premier.

Ko je leta 1929 kralj Aleksander razpustil skupščino in postal diktator, je bil dr. Korošec imenovan za ministra železnice. Toda kmalu za-tem ga je kralj odstavil in ga imenoval za mi-nistra šume in rude. Toda s kraljem se ni dobro razumel in v septembru 1930 se je odpovedal ministrstvu.

V aprilu leta 1932 je zahteval dr. Korošec od kralja politično svobodo za vso Jugoslavijo, ki bi bila edina rešitev v težki situaciji. Notra-nji minister je radi tega zahteval, da se dr. Ko-rošca zapre. Toda vlada si ni upala položiti ro-ke nanj, ker se je bala Slovencev, ki so stali trdno za svojim voditeljem.

V decembru 1932 je šel dr. Korošec še dalje ter je izdal manifest, v katerem je zahteval, da se združi vse Slovence, vključno one v Italiji, Avstriji, Madžarski in Jugoslaviji v eno neod-visno provinco. Zahteval je za Slovence avto-nomijo v Jugoslaviji, finančno, politično in kulturno svobodo. Radi tega ga je vlada pregnala na nek dalmatinski otok, kjer je ostal do smrti kralja Aleksandra.

V oktobru 1934 se je dr. Korošec vrnil do-mov. Najprej se je udeležil pogreba za kraljem in kmalu zatem je postal iznova prva politična moč v Jugoslaviji. Toda v vladni kabinet je sto-

pil šele v juniju 1935, ko je bil imenovan notra-njim ministrom. Tu je ostal do decembra 1938, ko se je odpovedal ministrski predsednik Stojadinovič. Pozneje so ga Slovenci izvolili v senat, kjer je bil izvoljen za predsednika in kmalu za-tem je bil imenovan tudi ministrom vzgoje.

V soboto pa se je njegova politična kariera končala za vedno. Jugoslavija je izgubila ravno v teh najbolj kritičnih časih velikega in bistro-umnega državnika, ki ima gotovo velike zaslu-ge, da se je znala Jugoslavija dozdaj tako, spret-no ogniti bojni vihr. Če je bil radi tega imeno-van "nekronani kralj Jugoslavije," je to zaslu-žil. Vzdržati deželo v mirni vodi v časih, ko bu-tajo vanjo od vseh strani valovi splošnega pre-obrata v Evropi, je gigantsko delo in je treba za to moža, ki zna zastaviti veslo tako, da plava državni čolnic varno mimo vseh čerl.

Jugoslavija je dolžna dr. Korošcu veliko, Slovenija mu je dolžna še več. Ljubljana ne bi imela nikdar svoje univerze, če bi ne bilo dr. Korošca.

Prerano si umrl, veliki naš dr. Korošec! In prav zdaj si šel od naroda, ko bi Te najbolj potreboval. Morda Te je strlo ogromno delo in velika odgovornost, pa skrb za domovino, za katero si delal vse življenje, trpel zanj in za-njo umrl. Tvoj cilj je bil vedno: lepša bodoč-nost za Tvoj slovenski narod, za mlado Jugo-slavijo.

Umrl je veliki vodja Slovencev, a njegov duh bo živel med slovenskim narodom za vedno. Počivaj mirno v svobodni domovini!

Angleži nameravajo uničiti vso italijansko armado v Afriki

V skrajnem obupu skuša razbita italijanska arma-da braniti svojo lastno zemljo v Libiji potem, ko so jo Angleži izgnali iz Egipta.

ANGLEŽI SO ZAJELI ENO ČETRTINO VSE ITALIJANSKE ARMADE V EGIPTU

Kaira, 14. dec. — Italijanska armada v Afriki, razbita in raz-kropljena, neprestano zasledo-vana od angleških bombnikov, je bila izgnana z egiptovske zemlje. Zdaj se skuša ustaviti zmagovi-ti angleški armadi na svojih lastnih mejah v Libiji. V zgo-rnji jeseni se je bila vsula laška armada iz Libije v Egipt in je bila prodrla 75 milj na egiptov-sko zemljo. Od tam si pa ni upa-la naprej, dasi je bil njen namen pohod proti Suez.

Zdaj je pa naenkrat udarila angleška armada po Italijanih in jih zapodila nazaj do Libije. Ita-lijanska ofenziva se je spre-mnila v defenzivo za lastno Libijo. Angleži so zdaj namenjeni, da ne bodo samo zapodili Italijanov iz Egipta, ampak da bodo šli za njimi v Libijo, kjer nameravajo italijansko armado popolnoma uničiti. Poročila zatrjujejo, da so angleški vojaki že prestopili libijsko mejo in zavzeli tam tr-dnjavo Capuzzo.

Angleži so zajeli ogromno šte-vilo italijanskih vojakov. Ven-dar še ni znano natančno število. Neuradno poročilo jih ceni na 26.000 poleg ogromne zaloge vo-jnega materiala, bojnih tankov, topov itd.

To bi bila več kot ena četrti-na laške armade, ki je bila pri-šla v Egipt in katero so cenili na 80.000 mož. Ostanke laške ar-made, ki so ušli ujetništvu, so tako disorganizirani, da ne šte-jejo kot bojna sila skoro nič. Angleški avijatičarji nepre-stano bombardirajo italijanske

postojanke v Libiji, kamor so po-leteli celo 150 milj v notranjost. Angleški bombniki neprestano obstreljujejo umikajoče itali-janske kolone s strojnimi. V zad-njih 24 urah so Angleži sklatili 15 italijanskih bojnih letal. To je vrhu škode, ki so jo povzro-čili angleški bombniki po itali-janskih zrakoplovnih pristanih.

Dve novi bojni ladji izgotovljeni

Camden, N. J. — V tukajšnji ladjedelnici sta bila spuščeni v morje dve ladji za ameriško bo-jno mornarico. Ena je Vulcan, ki je veljala \$13.997.000 in ki je nekaka popraviljalnica na vodi za bojne ladje. Opremljena je z vsem potrebnim, da lahko izvrši manjša popravila ladjam, ne da bi jih bilo treba pripeljati v pri-stanišče.

Druga je pa Hornet, ki bo vo-zila bojna letala. Na krov jih lahko vzame 83 hkrati. Tako ima ameriška mornarica enako število nosilcev letal kot Japo-n-ska in enega več kot Anglija.

Miklavž pri št. 10 SZZ

Nocoj bo priredila podruž-nica, št. 10 Slovenske ženske zveze božičnico za članice mla-dinskega oddelka v Slovenskem domu na Holmes Ave. Miklavž jih bo obiskal s polno vrečo do-brot, zato naj nobena članica ne izostane. Lahko pridete tudi starejše članice, ako hočete imeti zabavo z mladino. Bo-prav lušno! Sestanek se skli-čuje za pol sedmih zvečer.

Ameriški Slovenci žalujemo

Globoko nas je pretre-sla vest o smrti velikega Jugoslovana in odličnega voditelja Slovencev, dr. Antona Korošca. Ame-riški Slovenci klonemo glave v globoki žalosti nad to veliko izgubo, ki je zadela slovenski narod in vso Jugoslavijo.

V imenu ameriških Slo-vencev izražam domovi-ni sožalje!

Dr. James W. Maly,
častni konzul Jugoslavije
Cleveland, O.

Angleška ladja, ki je vozila letala, je bila torpedirana

New York, 14. dec. —Angleški tovorni parnik Western Prince, ki je vozil domov v Anglijo 60 potnikov in več bojnih letal, je postal radijsko poro-čilo v soboto zjutraj, da je bil torpediran 400 milj severo-vzhodno od irske obale. Potem pa ni bilo več slišati o njem. Največ potnikov je bilo Angle-žev, ki so šli domov za božične praznike. Ladja je imela tudi 80 mož posadke.

Anglija je s tem dobila tri močne udarce, če je tudi ta pa-rik izgubljen. V petek se je potopil norveški parnik Oslo-fjord, ki je bil v službi Anglije za prevoz vojakov. Zadel je na mino ob angleški obali. Admi-raliteta tudi poroča izgubo obo-roženega parnika Forfer. Tudi parnik Orari, ki je vozil meso iz Avstralije, je postal radijsko poročilo, da je bil torpediran 700 milj zahodno od Francije.

Pobiranje asesment

Tajnica društva sv. Marije Magdalene št. 162 KSKJ bo no-coj med 6 in 7 pobirala asesment v stari šoli sv. Vida.

Grki stalno prodirajo proti Valoni

ANGLEŽI TRIKRAT BOMBARDIRALI NAPEL

Rim, 15. dec. —Včeraj so an-gleški bombniki trikrat bom-bardirali italijansko pristaniš-šče Napel. Bombe so zadele srednje veliko bojno ladjo, pri-čemur je bilo ubitih in ranjenih 50 mornarjev. V mestu samem je bilo ubitih osem oseb. Kot nalašč je metal včeraj ognje-niki Vezuv ogromen rdeč in ru-men sij, kar je bilo angleškim avijatičarjem za kažipot. Bom-be so zantile več požarov v mestu.

London, 15. dec. —Admirali-teta poroča, da so angleški ru-šilci potopili italijansko pod-mornico Nalade, ki jih je hote-la napasti ob afriškem obrežju. Podmornica je hotela napasti angleške ladje, ki so bombar-dirale laško pristanišče Bardia v Libiji.

Seja Zadruga

V ponedeljek večer ob 7:30 bo seja direktorija Slovenske zadr-užne zveze, v torek ob osmih bo imel pa seja ženski odsek. Obe seji bosta v uradu Zadruga.

Važen sestanek

Nocoj ob sedmih je važen se-stanek staršev mladinskega pev-skega zbora Kanarčkov.

Zadušnica

V torek ob 6:30 se bo brala v cerkvi sv. Vida zadušnica za pokojno Jennie Stražisar v spo-min devete obletnice njene smr-ti.

Pittsburgh, Pa. — Dne 30. no-vembra je tu umrla Josephine Jordan, stara 63 let in doma iz Broda na Kolpi. Zapuščila moža, sina in hčer.

Grške čete se pomičejo ob Jadranskem morju pro-ti severu z namenom doseči pristanišče Valo-no. Italijani baje že zapuščajo Valono, ki je eno izmed zadnjih treh pristanišč, ki so še v italijanskih rokah.

Atene, 15. dec. — Grške čete nemu metežu na grško topni-štvo neprenehoma bruha ogenj v italijanske utrdbе, ki stoje po ondotnih hribih. Včeraj so se važnega pristanišča Valona. Poročila s fronte trdijo, da Ita-lijani že izpraznjujejo Chimaro ter se umičejo proti Valoni,

kjer čakajo prazni italijanski tovorni parniki, da vzamejo na krov vojakke, če bo potrebno. Grki pritiskajo na Chimaro v smeri ob obrežju in drugi od-delki pa od vzhodne strani čez gorovje. Najnovejša poročila vedo povedati, da Italijani že izpraznjujejo Valono.

Na fronti zapadno od Ohrid-skega jezera divja snežni vihar. Italijani tukaj že več dni izva-jajo silovit odpor. Kljub snež-

stvo neprenehoma bruha ogenj v italijanske utrdbе, ki stoje po ondotnih hribih. Včeraj so se Grki zagnali na eno teh utrdb in jo zavzeli po hudem boju. Zasegli so mnogo vojnega ma-teriala.

Iz Struge na jugoslovanski meji se pbroča, da je del mesta Tepelini v plamenih, kar je po-sledica grškega topovskega ogn-ja. Na eni točki so prišli Grki na eno miljo do Tepelini. Itali-jani so pustili tukaj močno za-slobo, ki naj zadržuje Grke, da ne dosežejo Tepelini, a glav-na italijanska vlada se zbira južno od reke Skumbi, kjer se nameravajo postaviti Grkom v-bran, ali jih pa celo napasti.

Francoski ministerski podpredsednik Laval je bil nenadoma odstavljen

Vichy, Francija. — Maršal Pe-tain, načelnik francoske vlade, je nenadoma začel čistiti svoj kabinet in kot prvo potezo je odstavil svojega podpredsedni-ka Pierre Laval, moža, ki se je na vso moč trudil, da bi zve-zal Francijo z Nemčijo in Itali-jo. V političnih krogih se je smatralo, da bo Laval Petainov naslednik. S tem je Petain na-pravil veliko senzacijo v diplo-matskih krogih, ker je odstavil Hitlerjevega prijatelja, a obe-nem izjavil, da bodo ostali od-nošaji francoske vlade nespre-menjeni napram Nemčiji.

Petain je imenoval na Lava-lovo mesto kot zunanjsega mi-nistra bivšega premierja Flandi-na, ki je tudi znan privrženec Hitlerjev in Mussolinijev. Pe-tain je obvestil Hitlerja o tej spremembi in ga zagotovil, da

bo Flandin bolj sledil prijatelj-skim zvezam med Francijo in Nemčijo.

Laval je bil znan sovražnik Anglije in morda je njegov pa-dec v zvezi s tem. Kot se trdi v diplomatskih krogih, se je zdel Laval Petainu vse preveč naklonjen Nemčiji in se je bal, da bi Francijo popolnoma prodal Nemčiji, ko bi Petaina ne bilo več.

Petain je imenoval Flandina zunanjim ministrom, ker si ne upa nasprotovati Hitlerju. Da-si je tudi Flandin naklonjen osišču, pa mu Petain vendar bolj zaupa kot je Lavalu.

Flandin je bil na vladi, ko je bila prodana Čehoslovaška Hitlerju in je Flandin deloval na to. Hitler se mu je takrat osebno zahvalil.

"AMERIŠKA DOMOVINA"AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER3117 St. Clair Avenue Cleveland, Ohio
Published daily except Sundays and Holidays

NAROČNINA:
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00
Za Ameriko in Kanado, pol leta \$3.50. Za Cleveland, po pošti, pol leta \$3.50
Za Cleveland, po raznašalci: celo leto \$5.50; pol leta \$3.00
Za Evropo, celo leto, \$7.00
Posamezna številka, 3c

SUBSCRIPTION RATES:
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

33 No. 294 Mon., Dec. 16, 1940

Politika Sovjetske zveze

Danes, ko je preteklo eno leto, odkar so Sovjeti sklenili prijateljsko pogodbo z Nemčijo, s čimer so zavarovali svojo sosedo v hrbtu in ji tako omogočili vojno z zapadnimi demokracijama, se jasno razvijo razlogi, ki so Moskvi narekovali to zadržanje. Brez dvoma je vidno, da so se oblastniki v Kremlju potem, ko se je preživela prva doba internacionalnega utopizma njihove komunistične zasnove svetovne države, vrnili k imperialistični politiki ruske države bivših carjev, ki se skušala pridobiti ruski narod izhod na morje tako na severu, kakor na jugu. Slednji je najvažnejši, ker nam statistika pove, da Sovjetska zveza danes uvaža in izvaža v svet 70% vsega blaga skozi Dardanele. Kakor so bile za ruske carje, izučene v nemški politični šoli Petra Velikega, merodajne za zunanjo politiko gospodarske koristi ruskega ljudstva, ki se ni dalo nikoli voditi od zapadne teorije vseslovstva, ampak zgolj od svojih, to je ruskih interesov, tako so tudi Sovjetom v prvi vrsti pred očmi političnoekonomske koristi njihovega ozemlja in vodilnega naroda v njem. S tem pa se seveda niso odpovedali svojemu komunističnemu gledanju sveta, marveč skušajo svoj cilj: zrevolucioniranje Evrope, kolikor se jim sploh še zdi dosegljiv, doseči po drugi poti, čeprav jim ta ni zgolj sredstvo v dosegu cilja, ampak očitno tudi neka samovrednota: namreč na podlagi močne države ruskega naroda. Vsaka druga razlaga politike današnje Moskve je v temelju zmotna in more roditi le škodljive utvare.

Da so torej pred letom, ko so šli v Moskvo zastopniki Anglije in Francije, da je pridobijo za zvezo, naperjeno proti Nemčiji, doživeli vsi prijatelji zapadne demokracije veliko razočaranje, kar je iznenadilo skoraj ves svet, to nam danes ni več nerazumljivo. Zapadna zaveznika nista hotela plačati za zaveznitvo sovjetske zveze cene, ki se je glasila: upostavitve ruske države v njenih starih mejah, vrh tega pa še svobodni prehod skozi morske ožine, ki vežejo Črno morje s Sredozemskim, dočim se Nemčija ni niti trenutke pomišljala, da v to privoli, utemeljujoč to svoje stališče s tem, da je odvrnil Nemčijo od tako imenovanega večnega prijateljstva z Rusijo, kakor je bil aksijom Bismarkove politike, samo politično skrajno kratkovidno in v samega sebe zaljubljeni cesar Viljem II. Sovjeti pa se od svoje strani pri nasledovanju tega svojega cilja niso dali niti malo voditi od kakšnih ozirov na tiste male in srednje države, ki so menile, da bi morala sovjetska zveza biti na strani tistih, ki so politiko ohranitve svoje svobode in neodvisnosti naslonili na obe zapadni demokraciji. Ne bo brez koristi, če se pri tem spomnimo na čisto podoben primer, ko je zunanji minister pokojnega carja Nikolaja II., Sazanov, brez najmanjšega pomisleka podpisal londonski pakt, očitno prezirajoč obstoj jugoslovanskih narodov, ki so težili za svojo državo.

Poglejmo sedaj, koliko se je Sovjetom v teku enega leta posrečilo uresničiti cilje, ki so si jih bili postavili, ko so že za trdno računali s tem, da se bosta evropska tabora spoprijela za življenje in smrt. Septembra 1939 je rdeča armada v smislu dogovora med Moskvo in Berlinom vkorakala v vzhodne predele poljske države. Rusija sicer ni dobila vse Poljske v obsegu bivše carske varšavske gubernije, pač pa večji del ukrajinske Galicije, ki je bila pred minulo svetovno vojno avstrijska dežela. En del teh pokrajin so Sovjeti združili z belorusko sovjetsko republiko, drugi del pa z ukrajinsko, kakor to približno odgovarja dejanskemu narodnemu stanju bivših vzhodnopoljskih pokrajin. Konec marca mesca je mir med Moskvo in finksko republiko prinesel sovjetski zvezi Karelijsko ožino z Vizorgom ter najvažnejšo strateško postojanko ob vhodu v Finski zaliv, pa važne odstopitve tudi ob Severnem ledenem morju. To ozemlje so Sovjeti združili v avtonomno sovjetsko republiko Karelijo z glavnim mestom Petrozavodskim na Oneskem jezeru. Ob enem je bila ta republika, ki je tvorila prej samo okraj, povzdignjena v dvanajsto republiko sovjetske zveze. Prebivalstvo te pokrajine znaša kakega pol milijona. Ta republika ima danes velik pomen tako v gospodarskem oziroma prometnem kakor v strateškem oziru, ker tvori dohod k Murmanskemu obali, ki je danes edina ledu prosta obal ruske države na svetovnem morju poleg Vladivostoka v Aziji. Sovjeti pa s tem niso nasičeni in nobena tajnost ni, da si hočejo sčasoma priključiti vso Finko v mejah, kakor so obstojale med Rusijo in evropskimi državami na severu pred minulo svetovno vojno, ako ne bodo mogoče skušali doseči še več in si priključiti vso norveško pristanišče Vardo, kjer so se, kakor vemo, skušali v tej vojni vsidrati Angleži.

V polnem obsegu pa so si Sovjeti pridružili tri baltičke države: Estonsko, Latvijo in Litvo. Ta proces se je začel že oktobra 1939. leta s pogodbo s Sovjeti in temi tremi državami, kar se je, kakor vemo, letos 1. avgusta 1940 končalo s tem, da so te tri države postale 13., 14. in 15. sovjetska republika. Dne 25. avgusta tega leta se je oblikoval začasni vrhovni sovjet sovjetske Litve, ki je preložil prestolnico iz Kaunasa v Vilno. Isto se je godilo v estonski sovjetski republik, ustanovitve latviškega sovjeta pa je bila sklenjena istega dne. Vse tri republike so seveda tudi dobile svojo vladno, oziroma svoj sovjat ljudskih komisarjev. Pre-

BESEDA IZ NARODA**Na svežem grobu matere**

V navzočnosti nebrojne množice in jokajočih otrok in vnukov je bilo položeno k večnemu počitku truplo matere, za katero ne vem kako bi ji dal primereno ime. Lahko bi jo imenoval: "Veliko in močno ter duhovno mater," mater pionirko, mater dela in molitve; mater, ki naj ostane vzgled ostalim materam.

Pekovo mater mislim, katero so krstili pred 86 leti za Apolonijsko Bedenk, in ki je bila potem po živinu dobila še ime Zalar, s pridevkom "Pekova mama."

Zakaj silim vzbujati spomin na mater, ki je že odšla od nas in se nahaja njena blaga duša v večnosti? Za to, ker se mi zdi, da je naša dolžnost, ki smo jo poznali toliko let in poznali njeno življenje in njena dela, da to sporočimo še drugim za vzgled, da bi jo posnemali, če jo že ne moremo posnemati, pa da bi nam bila vsaj za v spodbudo na potu našega življenja proti večnosti. Mnogo se lahko naučimo od nje. Za to ne smemo iti od groba, dokler se malo bolj ne seznanimo z njenim življenjem, ki je tako polno naukov za nas.

Ob njenem grobu bomo videli njeno življenje vse drugačno, kakor vidimo življenje mnogih ljudi, kateri življenja ne smatrajo za tako važno in vredno, kakor je v resnici. Kar mislim s tem reči je to namreč, da je ta pionirka, Pekova mati, živela duhovno po veri in v veri vzorno, kakor prava katoliška mati vseskozi, kar spričuje njen življenjepis, kateri je bil pribeležen že leta 1933, pred sedmimi leti in kar o njej povedo drugi.

Kaj dobimo tako važnega, da je vredno opisati, bo rekel kdo v teh dneh, ki se za tako pionirstvo tako malo zmeni svet. Odgovor temu naj bo to: "Moli in delaj!"

Ne poznam osebe, ki bi vpoštevala bolj zgornjajši izrek, kakor je to dejansko vpoštevala Pekova mati vse življenje. Saj sem jo poznal do malega 50 let in je tudi bivala na Prevali v hiši 11 let, kjer sem bil tudi sam gospodar nekaj let.

Iz njenega pripovedovanja v popisu najdemo sledeče besede: "Pri naši hiši so rekli pri Murcu v fari Černuče, eno uro nad Ljubljano, ali eno uro do Šmarne gore, kjer sem bila rojena 8. februarja, 1854. V družini je bilo osem otrok, pet bratov in tri sestre. Vas Černuče je štela 48 hiš, pri nas je bila številka 4, pekarija pa številka 48. Začetek pekarske obrti pri naši hiši je bil že pred sto leti. V družini sem bila najmlajša; moj oče so pekli kruh za oštarije, kamor sem ga raznašala na glavi v jerbasu, še ko sem bila mali otrok in tako vedno do moje možitve. Moj učitelj v šoli je bil Brnak, bil je tudi organist. Birno sem opravila stara sedem let. Pri birmi sem bila v Ljubljani. Birmanska botra mi je bila Boštjanova Micka Kodrman. Krstni botri so bili pa: Daneča mati Dobravec in Boštjanov oče Miha Kodrman. Takratni župnik je bil pa Joseph Zupin.

"Iz otročjih let vem, da je bil brat mesar, ki je kupoval ovce, katere sem pasla. Dalje se spo-

minjam iz otročjih let, kako sem obiskovala z starši božjepota pri Sv. Roku, Marija Pomagaj, Jakopova Nedelja v Škaručni, pri sv. Luciji za zdravje oči.

"V tistih časih se je še mnogo vedelo o turških vojskah in grozotah po naših krajih in v mnogih krajih so bili za njimi sledovi grobov. Ker sem bila najmlajša v družini, sem videla svoje brate kot vojaške korakati preko Černuče; takrat še ni bilo železnice. V tistih časih je bila tam znana navada, da so pekli pogače, katere smo raznašale z mojo sestro v kraje, kamor nama je bilo naročeno.

"Tako sem raznašala kruh do starosti 20 let, dokler se nisem poročila z izučenim pekcom, Jakob Zalarjem, doma iz Kamnika, podomače Grumov, iz fare Preserje. Po ženitvi sva se naselila v Domžalah in začela pekarijo, katero sva vodila pet let. Tu se nama je rodilo dvojje otrok, Marica in Tone. Marica je potem umrla na Prevali, stara 17 let. Iz Domžal sva se selila v Maribor na Štajersko in tam začela branjevo obrt za dobo šest let. Od tam sva šla v Preserje, potem v Kamnik in zopet na Prevala pod Žalostno goro. V tem času se nama je rodilo devet otrok in niti trije se niso rodili v enem kraju. Vedno smo se selili z družino za delom in kruhom. Vseposod pa sem vedno nosila jerbasa na glavi s kruhom za življenjski obstanek.

"Sledeči otroci so nama umrli po starosti približno takole: sedem let, 17 let, 15 let, 12 let. Iz Prevale smo šli tudi na Ig in potem zopet nazaj v Preserje. Leta 1907 pa za otroci v Ameriko, John, sin, me je hotel imeti v Ameriko. (Na Igu mi je umrl soproj Jakob leta 1902). Na veliki Šmaran sem odpotovala v Ameriko z mlajšo hčerjo Antonijo, sedaj poročena Erjavčev.

Pri tem je pripovedovala o strašnem požaru v Kamniku, ko je skoro vsa vas pogorela, ki je štela 68 hiš. Tako je pripovedovala pionirska mati, ki pa ni rada videla, da bi se njo imelo za trpečo ali častihlepno. Vedno je bila skromna, kakor da je hišna pastirica, ki mora izpolnovati povelje hišne gospodinje. Kakor mi je pripovedovala njena sinova Mrs. Zalar, je mati večkrat rekla: "Danes nisem dovolj delala, tudi ni treba, da bi jedla." To so besede, ki dajo veliko misliti! Skromna in delavna je bila, pa vedno molila! Zjutraj par ur in zvečer pozno je tudi prečula v goreči molitvi. Kakor pripoveduje Mrs. Zalar, je bila v molitvi tako zamišljena, da ni opazila, če je kdo prišel v njeno sobo. Pri tem je pa bila velik varuh in učitelj svojim vnukom. Vsak večer je morala vedeti in videti, če so vsi doma v posteljah. Te, ki so hodili v šole, je vedno navduševala za učenje. Otroke je zelo ljubila, otroci so pa ljubili tudi njo!

Toliko ljubezni do stare matere se nisem naletel v tako veliki meri. Rečem, da sem jih v srcu občudoval. Čudil sem se, ko sem sam videl, da so otroci, ki so dospeli na dan smrti iz šole, zakajkali in poklekali k njeni postelji, ko se ni bila odpeljana iz doma in se obnašali kakor najbolj zavedni katoličani.

Sin Raymond, ki se nahaja v Kaliforniji in ki ni mogel dobiti rezervacije na zrakoplovu, da bi dospel na pogreb, je pisal sledeče: "Zelo mi je žal, da ne morem na pogreb stare matere, ki sem jo tako ljubil, toda, opravi sem tukaj zanjo molitev in prejel sv. obhajilo. Naročil za njo cvetlice in sočustvujem z vami."

Ta sin ni več otrok, marveč je visoko učen iz višjih šol in ima častno službo v zrakoplovni tovarni kot nadzornik važnih del. To je sad dobre vzgoje, za kar je veliko pripomogla stara mati z vzgledom in učenjem otrok. To je sad njene materinske vzgoje, ki jo je tako pri srčno ona vsajala v nedolžna mlada srca. Pri tem je pa v tej družini toliko vnukov in pravnukov kakor malo kje. Je pa nekaj vzvišenega pri vseh, da so drug drugemu tako naklonjeni. Kaj takega je mogoče le tam, kjer preveva krščanska ljubezen. Tako ljubezen je pa mogoča samo tam, kjer se je ohranila živa vera starih očetov in mater.

Sin Raymond, ki se nahaja v Kaliforniji in ki ni mogel dobiti rezervacije na zrakoplovu, da bi dospel na pogreb, je pisal sledeče: "Zelo mi je žal, da ne morem na pogreb stare matere, ki sem jo tako ljubil, toda, opravi sem tukaj zanjo molitev in prejel sv. obhajilo. Naročil za njo cvetlice in sočustvujem z vami."

Ta sin ni več otrok, marveč je visoko učen iz višjih šol in ima častno službo v zrakoplovni tovarni kot nadzornik važnih del. To je sad dobre vzgoje, za kar je veliko pripomogla stara mati z vzgledom in učenjem otrok. To je sad njene materinske vzgoje, ki jo je tako pri srčno ona vsajala v nedolžna mlada srca. Pri tem je pa v tej družini toliko vnukov in pravnukov kakor malo kje. Je pa nekaj vzvišenega pri vseh, da so drug drugemu tako naklonjeni. Kaj takega je mogoče le tam, kjer preveva krščanska ljubezen. Tako ljubezen je pa mogoča samo tam, kjer se je ohranila živa vera starih očetov in mater.

Se eno lepo čednost in dokaz naj povzamemo od te pionirske matere. Vsako nedeljo je šla v cerkev k sv. maši 86-letna mati! Kaj naj porečejo moderni ljudje! Tu je dokaz dejanske vere! Čast taki materi! Srečna je taka hiša, ki ima tako mater! Taki stari ljudje so pravi božji blagoslov! Srečni otroci so, če so spoštovali tako mater in še srečnejši vnuki, ker so manj dolžni, in so vendar storičili to in se izkazali hvaležne.

Slednji otrok je pripovedoval, kako je ljubil staro mater z vso ljubeznijo. Kaj takega se v modernih časih v premenjnih krajih v Ameriki pogreša, kjer bi si lahko otroci in vnuki za svoje srečno življenje največ prislužili, to je v tem, če bi spoštovali in ljubili stare ljudi. Ker se to zanemarja in v mnogih krajih mesto blagoslova, si nakopavajo kazni s zaničevanjem in preziranjem onih, ki so jim dali življenje in jim pomagali do kruha in udobnosti. Četrta božja zapoved je največkrat važna za vse ljudi na svetu, kajti otroci smo bili vsi in tako pa tudi vsi imeli iste dolžnosti do staršev in vzgojiteljev.

V Zalarjevi družini se ne bodo kesali, kar so storičili za mater, ki jo lahko imenujemo, da je bila častna in velika po duhu. Delala in molila je in tako je učila tudi sinove in hčere, potem pa tudi vnuke. Ob njeni smrti so se ji pa tudi hvaležne izkazali. Naj taka mati ne bo pozabljena! Naj nekaj od njenih čednosti ostane za našo bodočo generacijo. Čast pa tudi otrokom in vnukom te matere!

A. G., prijatelj družine.

Iz Jutrovega

Prav živahno se pripravljamo za božične praznike, ki se nam približujejo s tako naglico. Posebno mladina jih željno pričakuje in z njimi seveda tudi običajnih božičnih daril, ki ne smejo izostati. Prav je tako in privoščimo jim to nedolžno veselje. To je že starodavna navada in vendar vedno nova in mlada, kakor je tudi božični praznik — dan Gospodovega rojstva vedno mlad in ljubko svež. Z božičnimi darili, da bi bili še tako mali in nezmatni, razveselimo mladino in ji kličemo v spomin Njega, ki je prišel med nas, kot malo, ubožno in borno novorojeno dete — toda večje in močnejše kot vsi kralji in vladarji celega sveta. O tem bi se dalo pisati in pisati, toda moram preiti na stvar, o kateri sem se namenil in je moja naloga.

V nedeljo, dne 29. decembra točno ob drugi uri pop. kakor je razvidno tudi iz oglasov in obeh lokalnih časopisih, se bo vršila v smislu pravil v navadnih pro-

storih na 10814 Prince Ave. glavna letna delničarska seja, na katero so vabljeni vsi delničarji(ke) in društveni zastopniki. Na tej seji bo običajna volitev itd. ter poročilo letnih računov. Pridite vsi, da boste videli in slišali, kako direktorji vodijo to podjetje — to naše narodno svetilišče, ki ste jim ga izročili v oskrbo in gospodarstvo na zadnji delničarski seji.

Kdorkoli od posameznih delničarjev bi se ne mogel udeležiti seje, naj dobi svojega zastopnika ako tako hoče in mu poveri listino, ki pa mora biti do vključitvi 24. decembra v roki tajnika (Anton Miklavčič) na 11006 Revere Ave., drugače ne bo nihče pripoznan kot postavni zastopnik. V dvorano prinesena taka pooblastila, na dan delničarske seje, se ne bo upoštevalo — se jih bo zavrglo.

Kakor vsakemu dobro znano, vsaj moralo bi biti, smo izdali nove delnice še v oktobru 1939, kar je bilo poročano tudi v lokalnih listih. Na razpolago sem bil skozi dva meseca in svrhu izmenjave starih delnic dvakrat na teden v dvorani, a ostale dneve na svojem domu, a kljub temu mi jih je ostalo še precejšnje število. Prosim vse priprazete, naj pridejo katerikoli čas, dan ali uro pred delničarsko sejo s starimi delnicami na moj dom, da vam jih zamenjam. V dvorani na dan delničarske seje dne 29. decembra pa samo toliko, u kolikor mi bo čas pripuščen od 12. do 2. ure popoldne. Več mi je pa nemogoče storiti v tej zadevi.

Ze zaradi tega bi moral priti vsak na delničarsko sejo, da si ogleda nove klubove prostore, ki so v resnici nekaj zanimivega in privlačnega. Nadalje parno garkoto, ki smo jo neobhodno potrebovali, novo pobarvane spodnje prostore ter druge izboljšave zunaj poslopja. Še je potreba izvršiti nekaj izboljšav, toda direktorjem ni bilo mogoče izvršiti še tega dela. Da se pa še to uresniči, nam je treba skupnega dela vseh delničarjev, da s tem pokažemo, da smo dobri in zavredni gospodarji, ki nam je napredek in procvit naše dvorane res pri srcu in se tudi zavedamo da je le — v slogi — moč in napredek.

Zaradi točnosti časa zborovanja je sledeče: Prejšnja leta je bila udeležba ob določenem času pičla in zaradi tega se je odgodilo čas zborovanja za eno uro na poznejši čas. Med tem časom so eni prihajali, drugi pa, ki so se pravčasno odzvali, so pa odhajali in rezultat je bil skoro isti, a s tem se nas je prišla navada, da prihajamo eno ali dve uri pozneje, kakor pa določeno. Letos dne 29. dec. se bomo držali točnosti in seja se bo pričela točno ob 2. uri pop. ne glede na to, koliko bo navzočih. Glavna delničarska seja je samo enkrat v letu in ako se bomo vsi držali določenega časa bo ustrezno vsem. Storimo to v korist nam in dvorani!

Želeč vam vseleti in srečne božične praznike,
Za direktorij SDD na Prince Ave. Tajnik.

Zdravljenje duševnih bolezni z električnim tokom

Moderna medicina hodi nova pota. Pri nekaterih boleznih se je umaknilo konservativno zdravljenje aktivnejšemu, ki skuša z večjimi dozami zdravljenja doseči izrazitejše uspehe. Nedavno so poročali zdravniki o uspehih z inzulinskim sokom. Sedaj pa poroča rimski zdravnik Kalinovski o ponovnih uspehih z elektriziranjem bolnikov. Električni tok se usmerja skozi glavo in vse zdravljenje je znosiljevsje za bolnika, a prijetnejše tudi za stražništvo. Kar pa je najvažnejše, je to, da tako zdravljenje duševno bolnih ne povzroča nobene škode.

Zadružne aktivnosti

Leto se nagiba h koncu; zadružničarji se pripravljajo na vse zaključne aktivnosti, osobito pa glede BOŽIČNE RAZPRODAJE, katere se prične ta teden v četrtek in konča na predbožni dan. To bo to pot povsem nekaj izrednega, zatorej pazite na vse oglase v obeh listih.

Vsi smo pridobili na skušnjah in kot organizacija bo tudi Zadruga poročala o teh in prometu letu na delniški seji, katero se bo vršila v Slovenskem domu na Holmes 26. januarja 1941 ob 1. uri popoldne. Vabljeni so vsi delničarji in društveni zastopniki delničarskih društev. Udeležite se polnoštevno, da vse delo za bodoče leto začrtate pred vami in po vaših direktorjih. Direktorij vedno in povsod skuša rabiti navodila delniških sej, in čimveč jih je, tembolj tembolj pridejo do ideje na dan, katere se lahko uporabi in preiskusi v bodočem letu.

Glede spomladanske veselice, k ali plesne zabave ni še nič konkretnega, bo pa nekaj tako tako, ako se bo dalo dobiti po meren datum. Zna biti nekaj vsem novega, ampak naj bo karkoli, pazite na morebitna znanila o tem.

Sedaj eni zbirajo darila in druge, katere bodo še precej dragocenne. Kaj ko bi se odločili da bi bile delnice Zadrugne Zveze. To bilo zelo prikladno in zvraven pomagali samim sebi in organizaciji, ki vam bo delila popuste na nakupu koncem vsakega leta. Cena delnice je nominalna: \$20, vpisnine ni nobene. Zaveden delavec lahko stori nekaj dobrega za svoje ideale, zavezo pa lahko poda lepo darilo v obliko delnice. Kdo bo prvi?

Direktorij vas vse skupaj vabi na veliko razprodajo in se naprej priporoča v tisto solidarnost, na naklonjenost, katero ste izkazali tekom leta organizaciji.

Za Slovensko Zadružno Zvezo:

Joseph A. Siskovich, tajnik.

Najstarejši rudniki

Najstarejši rudniki na svetu so rudniki bakra in turkiz v Sinajskem polotoku. Te rudnike so izkoriščali že Egipčani pred 3700 leti, kakor je razvidno iz starih napisov. Za noben rudnik ne vemo, da bi bil starejši, čeprav je znano, da so prikopali rude že prazgodovinski ljudje.

Tudi sloviti rudniki srebra in svinca na gori Lavrioni na Grškem so prastari. O njih zgodovina mnogo govori in Kladifonofon je zapisal l. 355. pred našim štetjem, da so jih izkoristili že v pradavnih časih. Turci Fenicani so bržkone že 1500 let pred našim štetjem pridobivali v Španiji kositer.

Če verjamete al' pa ne

Sinko gre z očetom od morja pri kateri se je tudi pobralo zamorčke. Pa pocuka sinko zvečer za rokar: "Sliši, ata, kaj nam zamorčki nimajo obleke?" "Seveda je nimajo, blagi moj, njih staršem," reče oče, ki je poznana, da je velik stiskal. Sinko pa nadaljuje: "Pa nimajo zamorčki obleke, kam bode pa potem prišli tisti gumski ki si ga vrgel v nabiralnik zamorčke?"

Dragonski stražmojster util rekrute: "Da se mi ne ute nikdar približali konjem zadej, ne da bi jih prej ogledali. Sicer bodo konji obrabljali vaše trde butice, da bomo imeli same kruljeve konje v hlevu."

SATAN IN IŠKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maya

Govorila nisva. Meni se ni bilo, Melton pa je imel pravka s svojimi morilnimi klepi. Tiho so stopali Mim- ni za nama in peljali konja vaje.

Stemnilo se je. Ob potoku se vse gosteje pojavljalo grmo- tu pa tam že tudi drevje. To je temnil pred nami. Močitev se je bližala.

Prispeli smo v gozd. Potok se je obrnil na desno, gozda pa je izginjal v temo. Na levici se je obrnil travnat pas.

"Tule bo!" sem si mislil. "Re- bo, naj jezdim ob robu da- se poslovi, počakala, da bo- odšli, pa razjahal in hitel gozdu ter poiskal pripravno to za napad."

Nisem še končal razmišlja- ko je mormon ustavil ko-

Tamle ob gozdu je meja. Iz- nil sem, kar sem obljubil, peljal sem vas do meje.

Prav za prav bi lahko kar šel. ker sem se do sem pobrigal vas, vam bom še povedal, kje

imate lepo taborišče. Pojdi- te do potoka, ki tule zavije

to, mehko trato in skale, ki bodo dajale zavetje pred

nam nočnim vetrom. Tako vam svetujem. Vseeno

je seveda, ali boste moj na- ubogali ali ne."

"Hvala, senor! Storil bom, ravno ste rekli!" sem dejal hla-

"Svetujem vam še, stopajte vasi in previdno! Pomladan- hudourniki so izkopali po

hidroloških globoke jame, padli si izvinili nogo.

Priznati se moram. Odklonili arečo, prepričan sem, da vas zapustila za vedno!"

"Ne potrebujem vaše sreče. Pratkem boste doživeli, da si sem pomagati tudi sam."

"Ne maram vas več ne videti ališati. Pojdite k vragu!"

in s tem prijaznim pozdra- bli smo dalje. Tiho sem po- val Mimbreneje:

"Belokožec se ne povrne na diendo. Obšel nas bo in poča- na nas."

"Čemu?"

"Ustreliti me misli. Ampak

kazal mu bom, da se z Old

atherhandom ni šaliti. Pre- el ga bom, sam počakal na

ga in ga prijel.

Moji prijatelji naj jezdi- jo! Toda precej bolj na le- naj krenejo! Ne sme opazi-

da mene manjka. Tudi mo- puške bodo vzeli s seboj, na-

si mi."

"Kje naj počakamo na Old

atherhanda?"

"Če vas ne pokličem, pojdite

kraja, kjer pride potok na- iz gozda in kjer je skalovje.

ert ure je do tja, tako je pra- belokožec. Tam naj moji

prijatelji počakajo."

Seveda so se čudili. Pa Indi-

ne sme kazati čudenja.

adi radovedni so bili, pa be- niso rekli, molče so vze-

moji puški in počasi odkora- li. Šli so na levo, kakor sem

naročil, pa ne predaleč, da

mormon lahko slišal njihove

roke v gozd.

Sam pa sem naglo stopil ob

Mormon je pravil, naj

mo počasi, da se ne spotek-

mo ob jamah. Tiste jame si

seveda gladko izmislil. Po- ši bi naj hodili, da bi nas pre-

Nenadoma je ravna črta ro- ba v ostrem kotu zavila ven na pašnik. Listnato drevje je rast- lo na gozdnem polotoku.

"Tamle bo čakal!" mi je ne- kaj reklo.

Res je bilo mesto za zasedo zelo pripravno. V goščavi se je lahko skril in če smo šli ob ro- bu, smo morali trdo mimo nje- ga. Ni me mogel zgrešiti.

Zlezel sem v goščavo, jo pre- iskal z očmi in z rokami ter kmalu našel prostor, kamor sem sodil da se bo skril. Zlezel sem v grmovje in čakal.

Čemu sem ga vobče čakal? Tvegano je bilo, kar sem po- čenjal. Kako lahko, da je na- letel na mene —. Rajši bi se zasedi kar enostavno izognil. Zaman bi bil čakal.

Danes, ko je tisti dogodek davno mimo, danes si moram seveda priznati, da me je gna- la le gola ničemurnost in časti- željnost. Rad bi bil Meltonu pokazal, da sem pametnejši in premetnejši ko on. Rad bi bil poskusil svojo moč ob njegovih.

Da sem pri tem tvegaj življe- nje, na to tistikar nisem mis- lil. Taki pomisleki pridejo mlademu človeku šele, ko je nevarnost mimo.

Legel sem na uho. Kajti po zemlji slišiš korake mnogo prej ko po zraku.

In res je zamolklo zadonelo po zemlji. Koraki so se bližali, opotekali so se, mormon se je spotikal ob koreninah in se za- letaval v drevje. V gozdu je za- šuštel, tudi sopenje sem čul, naglo je prihajal, kar brez sa- pe je bil.

Zagledal sem ga. Krenil je proti meni, se preril na rob go- zda in pomolil glavo skozi ve- je.

"sdeath —!" je klel polgla- sno. "Tako sapo imam, da nič- sar ne slišim —. Lopov menda ja še ni prišel mimo —. Ni mo- goče! Saj sem divjal ko zno- rel, njemu pa sem naročil, da mora hoditi počasi radi jam! Hahahahaha —!"

Tiho —! Prihajajo!"

Pokleknil je na desno koleno in nastavljal puško.

Čisto dobro sem ga videl. Le predaleč mi je bil. Rahlo sem se porival bliže. Nisem se bal, da bi me slišal, saj je imel oči in ušesa samo za nas, za vse drugo je bil slep in gluhi.

Čul je Mimbreneje.

"Vraga —!" je klel. "Daleč zunaj so —. Dobro bom moral meriti."

Prav nič se nisem čudil, da govori sam s seboj. Če je člo- vek razburjen, se mu to rado pripeti.

Previdno in dolgo je meril, dvignil puško, pa jo spet pove- sil in spet pomeril. Bil sem trdo za njim. Prijetel sem ga moral, sicer bi sprožil in na- zadnje ustrelil še katerega mo- jih prijateljev.

Vzravnal sem se v počep, ga zgrabil za vrat in ga podrl pod sebe. Kriknil je in izpustil pu-ško. Padel mi je med noge, pokleknil sem mu na ramena in na prsi in ga prijel za roke. Kr- čevito je otepal z njimi, stisnil sem, — zamolklo je počilo, — še enkrat, — zatulil je.

V naglici sem mu zlomil ro- ke v zapestju.

Omahnile so mu, divje je br- cal z nogami in kričal, kot bi ga na kol nabadal, ne vem, ali od strahu ali od bolečin ali od jeze, najbrž pa radi enega in drugega.

Mimbrenji so medtem mirno šli dalje, kakor sem jim naročil. Niti zmenili se niso za mormo- novo tuljenje.

Zaklical sem jim:

"Moji prijatelji naj pridejo v gozd, sestra pa naj ostane pri konju!"

(Dalje prihodnjč.)

1940	DEC.	1940
Su	Mo	Tu
1	2	3
4	5	6
7	8	9
10	11	12
13	14	15
16	17	18
19	20	21
22	23	24
25	26	27
28	29	30
31		

KOLEDAR

DRUŠTVENIH PRIREDITEV

DECEMBER

22.—Božičnica mladinskega pevskega zbora Škrjančki v Društvenem domu na Recher Ave.

28.—Društvo Srca Jezusovega SDZ, ples v Twilight dvorani.

31.—Slov. dom na Holmes Ave., priredi skupno z delniški mi društvu plesno zabavo.

31.—Društvo sv. Štefana št. 224 KSKJ priredi Silvestrov večer v dvorani sv. Nikolaja na Superior Ave. in 86. cesti.

31.—Praznovanje novega leta v SND, Maple Heights.

31.—Gospodinjki klub na Jutrovem ter direktorij SDD priredi ples in zabavo v Slo- venski delavski dvorani na Prince Ave.

31.—Slovenski društveni dom na Recher Ave., Euclid, O., pri- redi plesno zabavo in obhaja- nje Silvestrovega večera.

31.—Dom zapadnih Sloven- cev na Denison Ave. obhaja Sil- vestrov večer.

— 1941 —

JANUARIJ

4.—Sportman's Dance v Twi- light Ballroom, 6025 St. Clair Ave.

4.—Frances Rupert Cadets št. 14 SZZ prirede plesno vese- lico v Slovenskem domu na Re- cher Ave.

5. in 12.—Svetovidski oder ima predstave v novi šoli sv. Vida.

11.—Društvo Brooklynski Slovenci št. 48 SDZ priredi "Winter Frolic and Dance" na

6818 Denison Ave. v Domu za- padnih Slovencev.

11.—Društvo Danica št. 11 SDZ priredi plesno veselico v SND na St. Clair Ave.

11.—Društvo Zumberak HBZ ples v Twilight dvorani.

12.—Skupna prireditev vseh podružnic Slov. moške zveze v SND na St. Clair Ave.

18.—Jolly Jester's Club, ples v Twilight dvorani.

18.—St. Vitus Boosters št. 25 KSKJ plesna veselica v SND.

25.—Amigos Club, ples v Twilight dvorani.

25.—Pevski zbor Adria ples v Slovenskem društvenem do- mu na Recher Ave.

26.—St. Vitus Holy Name Juniors, Minstrel Show v šolski dvorani.

26.—St. Christine's Cadets prireditev v šolski dvorani sv. Kristine.

FEBRUAR

1.—Društvo France Preše- ren št. 17 SDZ plesna veselica v SND.

2.—Godba fare sv. Vida pri- redi sezonski koncert v Twi- light Ballroom.

9.—Slovenska narodna čital- nica prireditev v SND.

4. in 5.—St. Vitus Holy Name Juniors, Minstrel Show v šolski dvorani.

22.—Skupna društva fare sv. Vida prirede plesno veselico v SND.

MARCH

2.—Slovenski basist John Lube priredi koncert v SND na St. Clair Ave.

APRIL

26.—Jolly Fishermen's Club, ples v Twilight dvorani.

Gospod

Sedeli smo v Mornariškem do- mu ribiškega gnezda v severno- vzhodnem delu Združenih ame- riških držav, in vsi, ki smo bili zbrani in smo pokušali kisle vi- no krčmarjevo, smo si bili tuji. Bili smo si tuji, preden smo se sešli, in tuji bi bili drug druge- mu, če bi se razšli, tuji smo bi- li v mestu in tuji samim sebi.

Šele zjutraj sem bil prispel tjakaj. "Večernica" me je bila pripeljala iz Bostona. In sem sedel v Domu brez ficka v žepu, da bi si bil mogel pogasiti žejo, zakaj ves svoj denar sem bil za- igrjal.

To je bil najmagovitejši člo- vek, kar sem jih sploh kdaj vi- del. Bil je visoke in plečate ra- sti in kakor gospod nad nami vse- mi. Videti je bil jako mlad, da- si je bil brez las. Dozdeval se nam je močan in krepak in ka- zalo je, da ima celo denar v že- pu. Saj ni bilo čudno, ker nas je bil vse obral! Čudno je bilo pa to, da ni bilo nikomur za to ta- ko hudo ko sicer, če je človek za- igrjal denar. Nič se nisem hudo- val nanj. In nihče od nas mu ni nič zameril.

Bili smo brez novčiča. Mogo- če je imel ta in oni — slično me- ni — kak dolar v čevljih, ven- dar, zakaj bi zaigrali še ta kan- ček svojega premoženja? In po- brali smo kvarte skupaj, polegli smo po klopih kakor utrujeni zaspaneti, on pa je molče in po- koncu stal v kotu in je poslušal naše čustvene pogovore.

A taki pogovori so nas kmalu utrujali, saj nismo bili nič vi- njenji. Res, bilo je kar smešno slišati, kako so se začeli moža-

karji jokati ob spominih na svo- jo mladost, saj ni bilo vzroka za- to. Samo on, ki bi bil mogel po- stati vse in kar koli, je sedel ti- ho in nemo. Kazalo je, da smo ga dolgočasili, in sicer tako ze- lo, da se je mahoma odločil, da bo spregovoril. Imel je lep in mogočen glas, ki mu je zares pri- stojal. Sklonil se je naprej in nas je vse zapovrstjo pogledal.

"Moj oče je bil mož," je ma- homa začel, "vi vsi si ne morete misliti, kaj se to pravi, če ga ni- ste poznali. Tam, v starem sve- tu, je imel veliko posestvo med morjem in hribi, visoko zgoraj na severu. Ne morete si misliti, kakšno oblast je imel ondi, saj je bilo najbližje posestvo štiri milje daleč od nas, če je bilo pa še kakšno višje zgoraj, pa ne vem. Moj oče je bil gospod. Vsi so se ga bali, samo jaz ne. Pove- dal vam bom, zakaj je bilo tako. Ko sem bil še majhen, sem se že sprickal z njim. Železno palico mi je vrget v glavo, tri tedne sem ležal in sem premišljal, kako bi se maščeval. Pa se potem le ni- sem maščeval. Bil je še preveč močan zame — in pa — bil je pač moj oče. Takrat mi je bilo dvanajst let in sem na svoj roj- stni dan pobegnil od doma.

Potem sem bil vse povsod. Ne- kega dne sem bil tudi spet tam. Hotel sem imeti svojo dediščino, sicer nisem imel nobenega oprav- ka več tam. Če je človek tako dolgo po svetu, kot sem bil jaz, se nič več ne vrne tjakaj, odko- der je bil prišel. Tudi nisem imel namena, da bi si bil s ti- stim denarjem kaj kupil, ali sploh kaj okoristil. Hotel sem ga kar brž zapraviti, vprico nje- ga pognati. Ali bi mi mogel drugače dokazati, da sem go- spod? Jaz nisem eden tistih, ki kaj pozabi! In maščevanje je tako žgalo v meni kot prej — pred leti. Toda — do tega ni prišlo, ker je bil oče že mrtev. Njegova žena —, ki ni bila mo- ja mati, zakaj ta je bila že dolgo mrtva —, se ga je še zmeraj ta- ko bala, da mi ni hotela poveda- ti, kako da je umrl. Nemara se je bala tudi mene, čeprav sem bil prijazen z njo.

Zvedel sem pa o njegovi smr- ti od zdravnika. Bil je doma iz tistega kraja pod našo domači- jo. Ne smem reči, da bi bil "nje- gov" zdravnik, ker se ni upal nikoli priti k njemu, razen zad- nji dan. Takrat je bila izbruhni- la nekakšna kuga pri nas. Gor do hribov se je priplazila in je očeta vrgla na tla. Skrivši so po- klicali zdravnika. Prišel je in vstopil, kakor bi bil kak tujec, ki je zašel. Ker ni zdravnik nič govoril o kaki bolezni in ne o svojem poklicu, je očeta le po- slušal in je kmalu dognal, kaj mu je. Zaukazal je še, naj kdo pri njem čuje, odredil je zdra- vilo, ki ga je imel vprav s seboj in je spet odšel.

Drug dan opoldne je spet pri- šel. Mislim je, da bo dobil bolni- ka v mrzlici, a namesto tega je zvedel, da je odšel v hribe na lov. Kar od strahu je prebledel in je zahteval, da morajo iti oče- ta iskat, saj ni še nikdar slišal, da bi bil kdo v taki mrzlici vstal s postelje. Mislim je, da oče leži kje v snegu, ker sega je bolezen spet polotila. Toda nihče ni ho- tel iti z zdravnikom v hribe po očeta. Tista korajža, da so se drznili iti skupaj po zdravnika, je že splahnela v njih, ko so za- gledali gospoda zdravega pred seboj. Nihče bi se ne bil upal iskati ga brez njegove vednosti.

Jaz vem drugače, kot je zve- del zdravnik, ki ga je bil čez štiri dni nato našel. Moj oče je šel višje in višje, bržkone zato, ker se ni čutil še nikdar tako zdravega ko zdaj, ko je imel bolezen še v kosteh. Tako je bil lahkomišel, da je šel po takem gorskem de- lu, kjer je moral preskočiti mar- sikako grapo in režo v tleh. Brez dvoma ga je puška ovirala, pa je padel in koj obležal. Kost na kolku se mu je izpahnila. Vide-

ti je bilo, da je nekaj časa tudi kričal. Nato se je bržkone do- mislil, da je prepovedal brigati se zanj. Potem je mirno obraču- nal z Bogom. Seveda sem bil tu- di jaz postavka v tem računu, pa še važna! To s ponosom po- vem. Saj prav zaradi mene je pač dolgo iskal papir, in ko je slednjič našel košček časopisa, se je moral še v roko urezati, da je dobil tinto. Videl sem tisti kos papirja. Zdelo se je kot oporo- ka zame. Zapisano je bilo: "Bo- di močan, bodi gospod, čeprav ni- si doma. Bodi mož!" To je bi- lo vse, kar koli utegne kak oče povedati svojemu sinu — in še več je bilo na listku! A to je bi- lo izraženo z mnogo manj bese- dami, kot sem zdajle jaz pove- dal. Napisano je bilo samo: "Vse za mojo ženo!"

Vsi so ga dobro razumeli. Jaz nisem dobil niti ficka. Pa je bil le močnejši ko jaz!"

"Ah, vraga," je še dodal, "ma- lo je takih mož, kakor je bil on!"

Nato je vstal in šel.

(C.U.)

IZ DOMOVINE

— Spreten slepar. Maribor- ska policija je dobila prijavo o spretnem sleparstvu nekega Pobrežana. K ormoškemu meha- niku Kreucu je prišel mlajši moški ter se izdal za sina gostil- ničarja Kirbiša v Mariboru. Re- kel mu je, da je izgubil denar, in ga zato prosil, naj ga z av- tomobilom zapelje v Maribor, kjer mu bo vožnjo plačal. Kreuc mu je ustregel in zanj v raznih gostilnah zalozil še ka- kih 250 dinarjev. Kreuc je v Mariboru ustavil pred Kirbiše- vo gostilno. Mladenec je stopil v gostilno in Kreuca naprosil, naj malo počaka, da mu izroči denar. Ko ga le predloži ni bi- lo iz gostilne, je Kreuc stopil do natarake, ki pa mu je na njegovo veliko žalost morala povedati, da moški, ki ga je prevažal ni sin gostilničarja, marveč da je doma s Pobrežja in da ga z znanim mariborskim gostilničarjem ne veže nikaka rodbinska vez, marveč le ime.

—Zagrebski morilec aretiran v Mariboru. Organi obmejne policije na mariborskem glav- nem kolodvoru aretirali 38 let- nega mesarja Franca Žnidarja, ki je v Zagrebu umoril gostil- ničarko Matijo Kliček v Zagre- bu. Ta ženska mu je izmamila ves denar, nato ga pa pahnila od sebe. Žnidarja je to tako ujezilo, da ji je z nožem končal življenje. V pismu, ki ga je na- pisal in pustil ob mrtvem tru- plu svoje nekdane ljubice, je sporočil, da gre tudi sam v smrt. Kakor izgleda pa je ho- tel namesto v smrt iti v Nemčijo, vendar mu je obmejna poli- cija to pot preprečila.

MALI OGLASI

Lepa prilika

Proda se dobro idoča mesnica. Lastnik gre v drugo podjetje. Naslov se izve v uradu tega lista. (298)

Odad se v najem

opremljena soba za fanta ali dekleta; jako lepa okolica. Vprašajte na 18604 Chickasaw Ave., telefon IVanhoe 3929-W. (295)

Naprodaj

Proda se dobra hiša za 2 dru- žini, vsako stanovanje 5 sob in kopališče. Dvojna veranda; furnes in garaža. Nahaja se na Edna Ave. Cena je \$5,200. Vprašajte pri P. P. Muliolis, 6606 Superior Ave. (295)

Odda se stanovanje

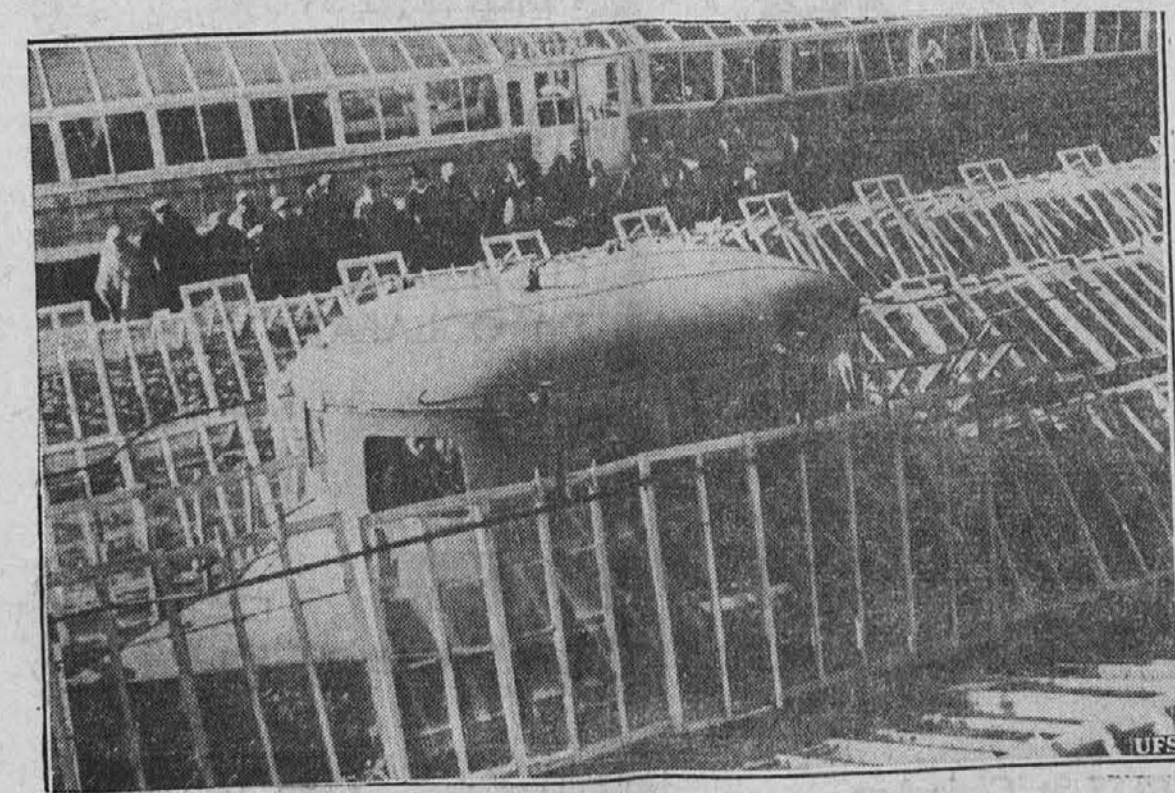
obstoječe iz 5 sob, parna gorko- ta. Vprašajte na 6400 St. Clair Ave. (294)

Prijatelj's Pharmacy

SLOVENSKA LEKARNA
Vogal St. Clair Ave. in E. 68th
ENdicott 4212
Pripeljemo na dom.

V razdejanih francoskih pokrajinah pa poleg vse nesreče razaja še silno deževje. Slika nam predstavlja povodni v razdejane mestu Amelie-Les Bains v Franciji. To povodnji so zahtevale nad sto smrtnih žrtev in na tisoče ljudi je brez strehe.

Mlad armenski poljedeljski večak je iznašel posebne vrste stroj na električni pogon, ki bo opravljal razna dela na polju z največjo točnostjo. Stroj je bil razstavljen v Mos- kvi. Ta stroj se lahko uporablja za najrazličnejša poljska dela.

Sigrid Undset:

KRISTINA — LAVRANSOVA HČI

II.—ŽENA

"Ne maram izkoriščati tvoje nespameti, ti sladka moja. Lavrans te hoče poleti vzeti s seboj na jug. Če boš ob povratku istih misli, potem bom hvalil Boga in Našo ljubo Gospo za srečo, ki je večja, kot sem se nadejal — ne maram pa te vezati, mila Ramborg."

Vzel je pse, kopje in lok ter je še tistega večera odšel v gorovje. Gori je ležalo še zelo veliko snega; zavlil je mimo svoje planšarije, vzletel odondod smučiči s seboj, se nato mudil ob jezoru južno od Veprovih grebenov ter je teden dni lovil severne jelene. Tistega večera pa, ko je odrinil proti domu, se ga je spet polastil nemir in strah. Ramborgi bi človek prisodil, da je kljub vsemu govorila z očetom. Ko je drčal mimo jorundgaardske planšarije, je videl, da se iznad strehe dviga dim in iskre, domislil se je, da je morda Lavrans v koči, in se je odpravil gori.

Iz njegovega vedenja je sklepal, da so bile njegove slutnje pravilne. Vendar sta sedela in govorila o minulem slabem poletju in o tem, kdaj neki bodo letos mogli gnati govedo na planine, govorila sta o lovu in o Lavransovem novem sokolu, ki se je z vršecimi perotnicami mastil na tleh z drobovjem ujetih ptic; ptiči sami pa so se pekli na ražnju nad ognjem. Lavrans je bil le zato prišel sem gori, da bi pogledal, kako je s kočjo njegovih konjarjev v ilmandski dolini — baje se je podrla, so bili povedali neki ljudje iz Oosterdala, ki jih je bila zadnje dni pot pripeljala mimo. Tako je minil večji del večera. Tedaj je Simon navsezadnje začel:

"Ne vem — ali ti je Ramborg kaj povedala o tem, kar sva se nekega večera pomenkovala?"

Lavrans je počasi odvrnil: "Mislim, da bi bilo bolje, če bi bil najprej govoril z mano, Simon — lahko si misliš, kakšen odgovor bi bil dobil. Da, da — razumem, je že tako naneslo, da si najpoprej dekletu omenil o tej stvari — pa radi tega naj ne bo nobene razlike. Veseli me, da morem izročiti svojega otroka v roke dobrega moža."

Torej ni treba o stvari izgubljati preveč besedi, je mislil Simon. Vendar pa je čudno — tu sedi, on, ki mu nikdar ni bilo prišlo na misel, da bi se preveč približal čisti devici ali poštenici, in zdaj ga njegova čast veže, da se poroči z deklico, ki bi je najrajši ne dobil; vendar je poskusil:

"Tako pa vendar spet ni, Lavrans, da bi ti bil za hrbtom zalezoval hčer — mislil sem si, toliko sem star, da bo smatrala vse to samo za neke vrste pobratimstvo iz nekdanih časov, če se toliko pomenkujem z njo. In če sem po tvojem zanj prestar, se temu ne bom čudil in najinemu prijateljstvu ne bo na kvar."

"Le malo takih mož sem srečal, ki bi mi bili ljubši zetje kakor ti, Simon," je odvrnil Lavrans. "Povrh tega pa bi še sam rad oddal Ramborgo. Saj veš, kdo bo odločal o njeni poroki, kadar mene več ne bo." Bilo je prvič, da sta se v pogovoru doteknila Erlenda Nikulaussona. "V marsičem je moj zet boljši, kot sem mislil, ko sva se bila spoznala. Ne vem pa, če je sposoben, pametno ukrepati o možitvi mladega dekleta. Poleg tega sem opazil pri Ramborgi, da je njej sami to po volji."

"Tako misli zdaj," je rekel Simon. "Pa je komaj šele odrasla otroškino letom. Zatorej ne maram siliti vate, če naj po tvojem preteče še nekaj časa —"

"Jaz pa," je rekel Lavrans in malce dvignil obrvi, "ti ne maram vsiljevati svojo hčer — nikar ne misli tega."

"Verjemi mi," je naglo rekel Simon, "ni je v norveških zemljah mladenke, ki bi jo rajši imel kot Ramborgo. Takole je, Lavrans: zdi se mi vse preveliko sreča zame, da bi dobil tako ljubko, mlado in dobro nevesto, bogato in iz najimenitnejšega rodu. Tebe pa za tasta," je dodal nekam v zadregi.

Lavrans se je zmedeno zasmel:

"O, saj veš, kako mislim o tebi, in ti boš tako ravnal z mojim otrokom in njeno dediščino, da midva z materjo nikdar ne bova imela vzroka obžalovati svojega sklepa —"

"To obljubljam, z božjo in vseh svetih mož pomočjo," je rekel Simon.

Nato sta si segla v roko. Simon se je spomnil, kako je bil prvokrat potrdil takšen dogovor s tem, da sta si z Lavransom udarila v roko. Srce se mu je bolešno stisnilo.

Ramborg pa je bila zares boljše nevesta, kakor je kdaj smel pričakovati. Živi sta bili samo dve hčerki, katerima bi pripadla dediščina po Lavransu. On pa bi postal zet tistega moža, ki ga je že od nekdaj najbolj spoštoval in ljubil izmed vseh, kar jih je poznal. In Ramborg je bila mlada, zala in živahna —

Povrh tega se mora vendar že spametovati, saj je odrasel mož. Mar še zmerom upa, da bo dobil kot vdovo njo, ki mu ni bila namenjena kot devica — potem ko se bo oni drugi naučil njene mladosti — in zraven tega še kakih dvanajst pastorkov njegovega kova — ne, tedaj bi zaslužil, da bi ga njegovi bratje oklicali za nezrelega in mu vzeli vajeti iz rok. Erlend bo čakal starost kot kamen iz pečine — s takimi dedci je zmerom tako —

Torej v svaštvo bosta zdaj prišla. Od onega večera v tisti hiši v Oslu se nista bila več videla. No, ta spomin mora biti za onega še manj prijeten kot za njega samega.

Ramborgi hoče biti dober mož, brez hinavščine. Čeprav ni čisto gotovo, da ga je otrok zvabil v past —

"Sediš in se smeješ?" ga je vprašal Lavrans.

"Smejem? — Nekaj mi je padlo v glavo —"

"Povej mi, Simon, kaj — da se bom še jaz smejal."

Simon Andresson je uprl pogled svojih ostrih malih oči v Lavransa.

"Mislim sem — na ženske. Rad bi vedel, če katera ženska možko zvestobo in obljubo tako spoštuje kakor mi med seboj — kadar utegne njej ali komu izmed njenih ljudi kaj koristiti, ako na vse to nič ne da. Halfrid, moja prva žena —. No, tega doslej še nisem zaupal nobeni krščanski duši, Lavrans Bjorgulfsson, in tudi ne bom zaupal nikomur drugemu. Bila je dobra, pobožna in poštena žena, kakršnih je po mojem malo živelo na svetu — pravil sem ti, kako se je primerilo, da je Arngjerd prišla na svet. Toda takrat, ko smo opazili, kako je s Sigrido — vidiš, takrat je hotela, da naj sestro skrivamo, in se je hotela narediti, kot da je sama bolna, in potem je ho-

tela Sigridinega otroka izdati za svojega. Imela bi tedaj dediča, otrok bi bil v dobrih rokah in Sigrid bi bila lahko ostala pri nama in se ji ne bi bilo treba ločiti od deteta. Mislim, da se ni zavedala, kako bi s tem prevarila svoje lastne sorodnike —"

Lavrans je rekel kmalu nato: "Tedaj bi lahko ti gospodari na Mandviku, Simon —"

"Bi," Simon Darre se je trdo zasmel. "In morda z enako pravico kot prenekateri mož na koso zemlje, ki ga imenuje dediščino svojih dedov. Ker se v teh stvarih pač ne moremo zanašati na nič drugega kot na žensko poštenje —"

Lavrans je poveznil sokolu čepico na glavo in si ga posadil na zapetje.

"To so čudne besede za moža, ki mu hodijo po glavi misli na žentev," je rekel tiho. V njegovem glasu je zazvenelo nekaj kakor nejevolja.

"O tvoji hčeri pač nihče ne misli tako," je odvrnil Simon.

Lavrans se je ozrl nizdol na sokola in ga s trsko počohal po perju:

"Tudi o Kristini ne?" je šepnil.

"Ne," je krepko rekel Simon. "Lepo res da ni ravnala z mano, nikdar pa nisem opazil, da bi bila govorila neresnico. Odkriti in pošteno je povedala, da je srečala moža, ki ga ima bolj

Slika nam predstavlja soprogo novega predsednika Mehike, Manuel Avila Camacho, ki je bila navzoča pri zapirski svojega moža in je sedaj tako zvana "First Lady" v Mexico City.

rada kot mene."

"Ti si ji tako radovoljno dal svobodo," je vprašal oče tiho, "ali se to ni zgodilo zato, ker si bil — slišal o njej — kakšne govorice?"

"Ne," mu je zagotovil Simon kot poprej. "Nikdar nisem slišal kakih govoric o Kristini."

Dogovorili so se, da bodo pili zaročno pivo še v istem poletju, svatba pa da se bo obhajala prihodnje leto po veliki noči, ko bo Ramborg imela petnajst let.

Kristina ni bila videla doma, če hiše vse od tistega dne, ko je bila kot nevesta odjahala proč — bilo je tega osem zim. Zdaj se je vračala z velikim spremstvom — z možem, Margreto, petimi sinovi, pestrnimi, deklami, hlapi in konji, otovljenimi s pratežem. Lavrans jim je bil odjahal nasproti; srečali so se na dovrskem pogorju. Kristina ni več tako hitro jokala kot v otroških letih, ko pa je videla, kako ji oče jaha nasproti, so ji v oči privrele solze. Pridržala je konja, zdrsnila iz sedla in stekla očetu nasproti, in ko sta bila skupaj, ga je zagrabila za roko in mu jo ponizno poljubila. Lavrans je takoj skočil s konja in dvignil hčerko v naročje. Nato je stisnil roko Erlendu, ki je prav tako kot drugi šel zdaj tistu peš in s spoštljivim pozdravom nasproti.

Naslednji dan je na Jorundgaard prišel Simon, da bi pozdravil svoje nove sorodnike. Z njim sta bila Gyrd Darre in Geirmund s Kruka, njuni ženi pa sta bili ostali na Formu. Simon je hotel obhajati svatbo doma, tako da so tamkaj ženske imele polne roke dela.

Pri srečanju sta se Simon in Erlend neprisiljeno in svobodno pozdravila. Simon se je znal brzditi, Erlend pa se je vedel tako veselo in živahno, da je oni mislil, glej ga, gotovo je pozabil, kje sta se bila zadnjič videla. Nato je Simon podal roko Kristini. Ta dva sta bila manj mirna in sta se le bežno pogledala.

Kristina je mislila sama pri sebi, da je mnogo zgubil. V mladosti je bil vendar kar čeden fant, čeprav je bil že takrat preveč rejen in prekratkega vratu. Njegove kot jeklo si-

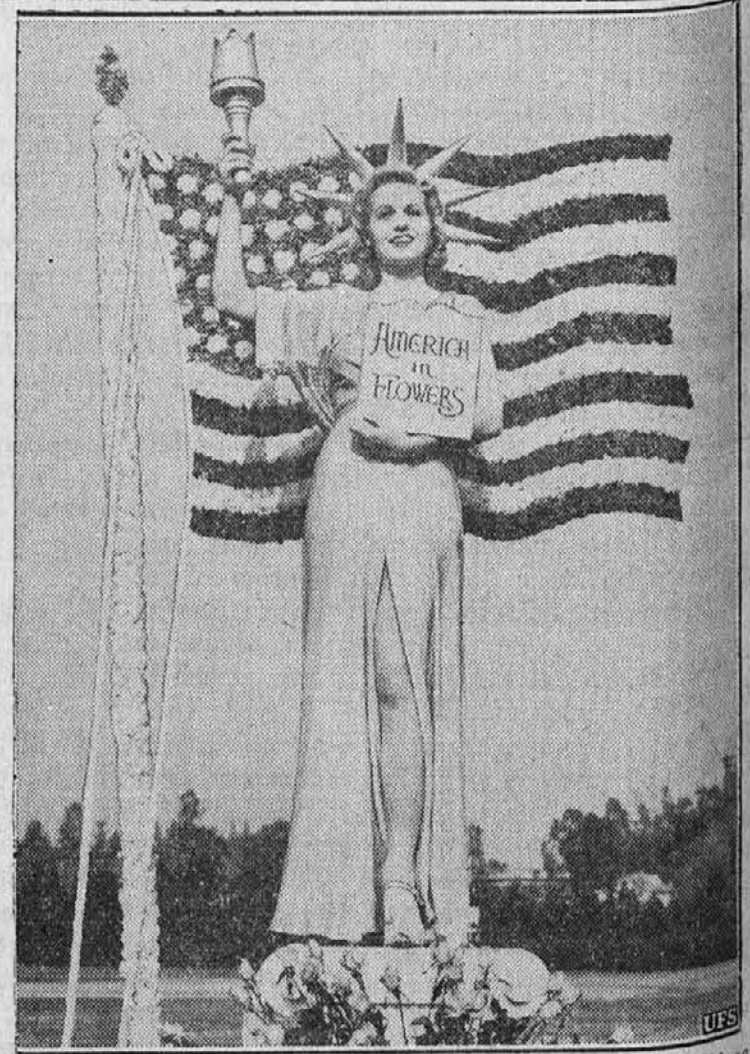
ve oči med težkimi vekami so se ji tedaj zdale premajhne, usta so bila preveč lična in jamice v licih prevelike za okrogli otroški obraz. Toda imel je svežo polt, kot mleko belo čelo pod lepimi, svetlo rjavimi in kodrastimi lasmi. Lase je imel sicer še kodraste in kot nekaj orehovo rjave in goste, ves obraz pa je bil rjavo rdeč, pod očmi razoran, s težkimi lici in podbradkom. In tako okoren je bil postal — tudi trebušček je dobil. Zdaj ni bil več videti mož, ki bi ga moglo zamikati, leči zvečer na rob postelje, da bi pokramljal s svojim dekletom. Kristini se je zasmilila mlajša sestra; bila je tako sveža in ljubka in se je tako otroško veselila poroke. Že prvi dan je bila razkazala Kristini skrinje z balo in Simonovimi poročnimi darovi — in povedala ji je, kaj je bila čula od Sigride Andressove o pozlačeni skrinjici, ki stoji v nevestini sobi na Formu; v njej je baje dvanajst dragocenih peč, in to skrinjico da bo dobila prvo jutro od moža. Uboga mala, saj ne ve, kaj je zakon. Kristino je bolelo, da tako slabo pozna svojo malo sestro — Ramborg je bila dvakrat prišla na Husaby, toda tam je bila vedno trmasta in neprijazna — Erlenda ni mogla trpeti, pa tudi Margrete ne, ki je bila istih let kot ona.

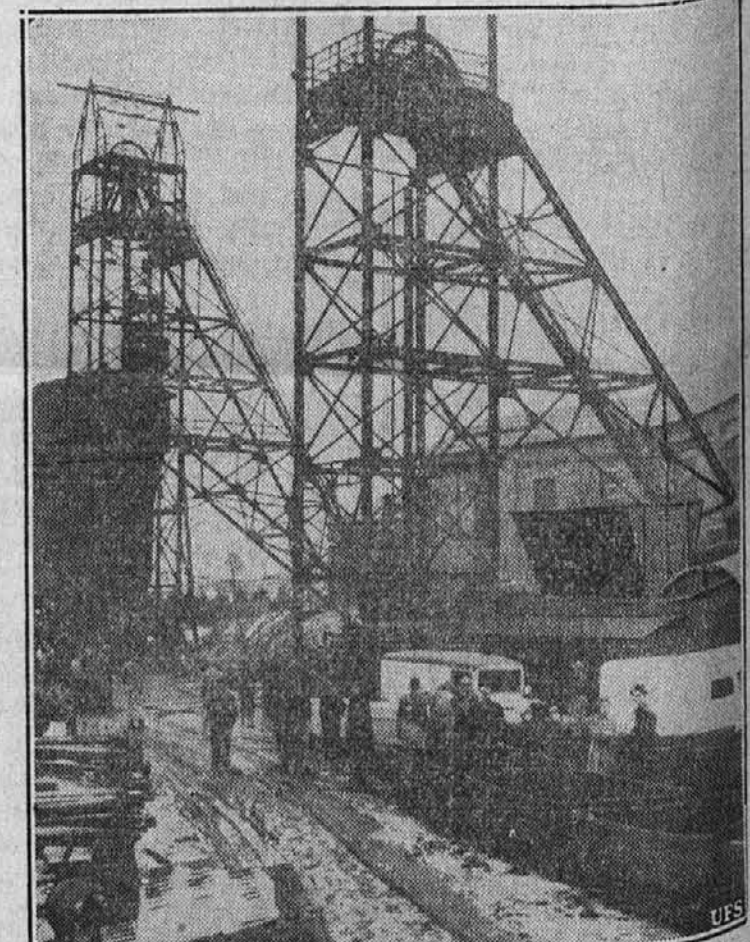
Med romanskimi voditelji, ki so bili umorjeni pred par tedni, bi moral biti, tudi 64 letni bivši premier in pristaš bivšega kralja Karola, Constantine Argetoianu, ki pa je po srečnem naključju pobegnil smrti.

Simon pa si je mislil, da je bil pričakoval — morda upal — da bo Kristina videti nekoliko zdelana, po tolikih otrocih. Toda ona je cvetela od mladosti in zdravja, še vedno se je nosila prav tako ravno, imela je isto ljubko hojo, čeprav je stopala zdaj nekoliko bolj trdno.

Bila je najlepša mati med svojimi peterimi lepimi sinovi. Nosila je obleko iz domstokane, rjasto rjave volne, vzorci temno modrih ptic — spomnil se je, da je stal po njej in gledal, ko je tkala to blago. (Dalje prihodnjič.)

"Amerika v cvetlicah" — Na novoletni paradi, ki se navadno vsako leto vrši v Pasadena, Cal. bo tudi flota, ki predstavlja "Boginjo svobode." Zastava je napravljena iz samih cvetic.

V premogokopnem okrožju v Cadiz, Ohio se je pripetila nesreča v rovu. Trupla 27 premogarjev so že odkrila, a tri pa še iščejo. V sled tega je bila odgojena predbožična parada v naselbini Cadiz. Slika nam kaže vhod v rov.

Poziv na letno sejo

solastnikov Slovenskega društvenega doma v Euclidu, Ohio, ki se vrši V NEDELJO, 19. JANUARJA, 1941 ob dveh popoldne v Domovih prostorih.

Dolžnost vseh solastnikov je, da se te seje gotovo udeležijo; včlanjena društva, pošljite svoje zastopnike!

Direktorij Slovenskega društvenega doma.

HRANILNE VLOGE

TEKOČE OBRESTI PO 3%

ST. CLAIR SAVINGS & LOAN CO.

6235 ST. CLAIR AVENUE

Zaupanje

★ ★ ★

MODRI TRGOVCI
POKAŽEJO SVOJE
ZAUPLANJE V
NAKUPOVALNO
MOČ SLOVENSKEGA
NARODA V
CLEVELANDU STEM,
DA OGLAŠAJO V

★ ★ ★

Ameriški Domovini
najstarejšem slovenskem časopisu v Clevelandu

6117 St. Clair Ave.

HEnderson 0628

